

**WYNIKI PLONOWANIA ODMIAN ROŚLIN
ROLNICZYCH W DOŚWIADCZENIACH
POREJESTROWYCH
w województwie łódzkim**

Łubin żółty 2025

województwo
łódzkie

**Przewodniczący Łódzkiego Zespołu
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
dr inż. Przemysław Majchrowski**

Stacja Koordynująca PDO w woj. łódzkim
CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie
ul Polna 10, 97-330 Sulejów
tel.: 44 6162039
e-mail: sdoo@sulejow.coboru.gov.pl
www.sulejow.coboru.gov.pl

Opracowanie: **mgr Ilona Banasiak**

Redakcja merytoryczna: **dr inż. Przemysław Majchrowski**

Wydawca: SDOO w Sulejowie

**Rozpowszechnianie danych zawartych w publikacji
z podaniem COBORU SDOO w Sulejowie
jako źródła informacji**

Zrealizowano przy pomocy finansowej Samorządu Województwa Łódzkiego

Łubin żółty jest rośliną o niewielkich wymaganiach glebowych. Może być uprawiany na glebach bardzo lekkich i lekkich, o lekko kwaśnym odczynie. Nie toleruje natomiast gleb o odczynie obojętnym i zasadowym oraz stanowisk świeżo wapnowanych. Na glebach zasobnych w wapń może wystąpić chloroza, będąca skutkiem ograniczonego pobierania ważnych mikroelementów. Ze względu na małe wymagania łubin żółty może być wprowadzany do zmianowania tam, gdzie dobór innych gatunków jest ograniczony. Jego uprawa poprawia kulturę gleby oraz zwiększa produktywność słabszych stanowisk, szczególnie z korzyścią dla roślin następczych. Spośród bobowatych grubonasiennych łubin żółty ma najmniejszy potencjał plonotwórczy, wyróżnia się jednak najwyższą zawartością białka w nasionach. W sprzyjających warunkach glebowych i wilgotnościowych oraz przy prawidłowej agrotechnice plon nasion może sięgać 30 dt/ha. Przy takim plonie i zawartości białka na poziomie 44% daje to około 1120 kg białka ogólnego z hektara. Roślina może być uprawiana zarówno na nasiona, jak i na zieloną masę. Plon zielonki może dochodzić do 500 dt/ha, przy niskiej zawartości włókna. Zielona masa może zostać przyorana jako nawóz zielony, wzbogacając glebę w materię organiczną oraz nawet do 200 kg azotu na hektar, związanego przez bakterie brodawkowe. Siew łubinu żółtego należy przeprowadzać możliwie jak najwcześniej pod koniec marca lub na początku kwietnia na głębokość około 3 cm. Zalecana obsada wynosi 90–100 szt./m² dla odmian tradycyjnych oraz 100–120 szt./m² dla odmian samokończących, które wytwarzają znacznie mniej pędów bocznych (najczęściej tylko pierwszego rzędu). Na glebach lepszych stosuje się dolną granicę normy wysiewu, natomiast na słabszych górną. Dojrzałość zniwną rośliny osiągają w zróżnicowanym terminie. W latach suchych odmiany tradycyjne dojrzewają po około 110 dniach od siewu, w latach wilgotnych po około 120 dniach. Formy samokończące dojrzewają zwykle o 7–10 dni wcześniej.

Obecnie w Krajowym Rejestrze znajduje się 10 odmian niesamokończących. Wszystkie odmiany łubinu żółtego cechują się niską zawartością alkaloidów. Doświadczenia z łubinem żółtym przeprowadzono w SDOO w Sulejowie, ZDOO w Lućmierzu oraz ZDOO w Kochcicach. Badano siedem odmian niesamokończących.

Średni plon nasion w 2025 roku wyniósł 9,7 dt/ha i był niższy o 5,50 dt/ha w porównaniu z rokiem 2024. W 2025 roku najwyższej plonowały odmiany Puma (117% wzorca) oraz Salut (108% wzorca), natomiast najniższy plon uzyskała odmiana Opal (71% wzorca) oraz Dakar (94% wzorca) (tabele 4 i 5). Średnia wysokość roślin wyniosła 63,0 cm i nie wykazywała dużego zróżnicowania między odmianami od 61,0 cm (Dakar) do 65,0 cm (Salut).

W 2025 roku stwierdzono porażenie roślin przez antraknozę; średnia ocena dla odmian wyniosła 5,7 w skali 9-stopniowej. Najbardziej porażona była odmiana Puma (5,7), natomiast najmniej odmiana Dakar (7,1) (tabela 7). Średnia masa tysiąca ziaren (MTZ) w 2025 roku wyniosła 118,9 g i była wyższa o 3,6 g w porównaniu z rokiem 2024. Najwyższą MTZ uzyskała odmiana Puma (125,1 g), a najniższą odmiana Opal (111,7 g). Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian przedstawiono w tabelach 6 i 7. Na podstawie wyników doświadczeń PDO Łódzki Zespół PDO podjął decyzję o utworzeniu dla łubinu żółtego Listy Odmian Zalecanych do uprawy (LOZ) na terenie województwa łódzkiego. Wymienione odmiany w ostatnich latach potwierdziły wysoką przydatność do uprawy w warunkach regionu łódzkiego. Lista ta ma ułatwić rolnikom wybór odmiany najlepiej dostosowanej do lokalnych warunków gospodarowania.

Lista Odmian Zalecanych do uprawy (LOZ):

1. Diament
2. Puma
3. Salut

Tabela 1. Wstępne wyniki plonowania. **Łubin żółty**. Odmiany badane. Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian w Polsce	Rok włączenia do LOZ	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
	1	2		3
1	Mister	2003	2021	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5, 63 – 004 Tulce
2	Puma	2017	2021	Hodowla Roślin Smolice sp. Z o.o. Grupa IHAR Smolice 146, 63- 740 Kobylin
3	Diament	2019	2020	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5, 63 – 004 Tulce
4	Goldeneye	2019		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5, 63 – 004 Tulce
5	Salut	2020	2023	Hodowla Roślin Smolice sp. Z o.o. Grupa IHAR Smolice 146, 63- 740 Kobylin
6	Opal	2024		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5, 63 – 004 Tulce
7	Dakar	2025		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5, 63 – 004 Tulce

Tabela 2. **Łubin żółty**. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Miejscowość		Kochcice	Lućmierz	Sulejów
Powiat		Lubliniecki	Zgierski	Piotrkowski
Kompleks rolniczej przydatności gleby		żytni dobry	żytni dobry	pszenny dobry
Klasa bonitacyjna gleby		III b	IV b	III b
pH gleby w KCl		6,7	6,6	6,6
Przedplon		jęczmień jary	pszenica ozima	pszenic ozima
Data siewu	(dzień, m-c, rok)	21.03.2025	07.04.2025	26.03.2025
Obsada nasion	(szt./m ²)	90	90	90
Data zbioru	(dzień, m-c, rok)	05.08.2025	13.08.2025	14.08.2025
Nawożenie mineralne				
N	(kg/ha)	—	—	—
P₂O₅	(kg/ha)	40	8,75	16
K₂O	(kg/ha)	60	44,82	45
Nawożenie dolistnie preparatami wieloskładnikowymi	(l/ ha, kg/ ha)	—	—	—
Środki ochrony roślin				
Herbicyd	(nazwa, dawka/ha)	Wing P 462,5 EC	Wing P 462,5 EC Boxer 800 EC	Wing P 462,5 EC Boxer 800 EC
Insektycyd	(nazwa, dawka/ha)	Cyperkill Max 500 EC Mospilan 20 SP	Mospilan CLASSIC	—
Adiuwant	(nazwa, dawka/ha)	Green Osmo	—	—
Inne zabiegi				
Preparat biologiczny do zaprawiania nasion	(nazwa)	Nitragina	Nitragina	Nitragina

Tabela 3. **Łubin żółty**. Warunki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Lp.	Cecha		Kochcice	Lućmierz	Sulejów
1	Data wschodów	(dzień, m-c)	11.04.2025	28.04.2025	10.04.2025
2	Ocena wschodów	(skala 9°)	8,0	7,7	8,7
3	Termin początku kwitnienia	(dzień, m-c)	04.06.2025	15.06.2025	05.06.2025
4	Termin końca kwitnienia łąnu	(dzień, m-c)	17.06.2025	30.06.2025	23.06.2025
5	Termin dojrzałości technicznej	(dzień, m-c)	19.07.2025	30.07.2025	17.07.2025
6	Termin omłotu	(dzień, m-c)	05.08.2025	13.08.2025	14.08.2025
7	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia	(skala 9°)	9,0	9,0	8,5
8	Wyleganie roślin przed zbiorem	(skala 9°)	9,0	8,0	8,0
9	Ocena równomierności dojrzewania	(skala 9°)	9,0	9,0	7,6
10	Opadanie strąków	(skala 9°)	9,0	9,0	9,0
11	Porażenie przez antraknozę	(skala 9°)	4,1	6,5	7,9
12	Brunatna plamistość łodyg	(skala 9°)	8,3	9,0	9,0
13	Wysokość roślin	(cm)	63	66	58
14	Masa 1000 nasion	(g)	114,2	130,7	111,7
15	Wilgotność nasion podczas zbioru	(%)	13,8	16,3	11,3
16	Plon nasion	(dt/ha)	8,1	10,4	10,5

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

¹ W roku 2022 w ZDOO w Lućmierzu doświadczenie zostało zniszczone przez zwierzynę i do opracowania wykorzystano dane z SDOO w Seroczynie.

Tabela 4. **Łubin żółty**. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2025.

Lp.	Odmiana	Kochcice	Lućmierz	Sulejów
Wzorzec, dt z ha		8,1	10,4	10,5
1	Mister	114	99	93
2	Puma	107	128	115
3	Diament	105	96	101
4	Goldeneye	103	99	93
5	Salut	105	106	111
6	Opal	71	78	95
7	Dakar	94	94	91

wzorzec - średnia z wszystkich odmian

Tabela 5. **Łubin żółty**. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2025, 2024, 2023.

Lp.	Odmiana	Plon nasion % wzorca			
		2025	2024	2023	Średnia 2023-2025
Wzorzec, dt z ha		9,7	15,6	16,1	13,8
1	Mister	101	93	106	100
2	Puma	117	102	97	106
3	Diament	101	103	95	100
4	Goldeneye	98	100	92	97
5	Salut	108	111	108	109
6	Opal	81	90	—	86*
7	Dakar	93	—	—	—
Liczba doświadczeń		3	3	3	9

Wzorzec – w roku 2025- wszystkie badane odmiany, w 2024: Mister, Puma, Diament, Goldeneye, Salut i Opal.

W 2023: Mister, Puma, Diament, Goldeneye i Salut.

Tabela 6. **Łubin żółty**. Ważniejsze właściwości rolniczo – użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2025, 2023-2025.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin		Wyleganie roślin koniec kwitnienia		Wyleganie roślin przed zbiorem		Ocena równomierności dojrzewania	
			2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025
Wzorzec (cm, skala 9°, g)			63	73	8,8	8,8	8,3	8,6	8,5	8,3
1	Mister	3	0,4	-0,1	-0,2	-0,1	-0,3	-0,1	0,1	-0,1
2	Puma	3	1,8	2,9	0,0	-0,0	0,3	0,1	0,0	0,0
3	Diament	3	0,0	-0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1
4	Goldeneye	3	-2,0	-1,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
5	Salut	3	2,6	0,8	0,0	-0,0	0,2	0,1	0,0	-0,1
6	Opal	2	-1,7	-1,3	-0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,1
7	Dakar	1	-1,2	-1,2	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3	0,0	0,0
Liczba doświadczeń			3	3	3	3	3	3	3	3

Tabela 7. **Łubin żółty**. Ważniejsze właściwości rolniczo – użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2025, 2023-2025.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Masa 1000 nasion		Antraknoza		Zawartość w % s.m. (wg. COBORU) w 2025			
			2025	2023-2025	2025	2023-2025	białka ogólnego	tłuszczu surowego	włókna surowego	alkaloidów
Wzorzec (g, skala 9°, %)			118,9	117,9	6,1	7,3	43,23	7,04	18,1	0,017
1	Mister	3	0,6	2,1	0,1	0,0	43,7	5,9	19,9	0,018
2	Puma	3	6,2	3,1	-0,5	-0,2	43,2	7,5	16,9	0,018
3	Diament	3	2,3	0,8	-0,0	0,1	43,8	7,1	17,7	0,016
4	Goldeneye	3	-5,0	-2,7	0,2	0,1	44,6	6,9	19,0	0,016
5	Salut	3	3,9	2,1	-0,3	0,0	44,0	7,0	19,0	0,017
6	Opal	2	-7,2	-1,9	-0,5	-0,4	44,0	7,3	18,8	0,009
7	Dakar	1	-0,9	-0,9	1,0	1,0	44,6	6,6	18,3	0,009
Liczba doświadczeń			3	9	3	9	8	5	5	5

Wzorzec – w roku 2025- wszystkie badane odmiany, w 2024: Mister, Puma, Diament, Goldeneye, Salut i Opal w 2023: Mister, Puma, Diament, Goldeneye i Salut.

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny. Wartości dla badanych odmian przedstawione są w odchyleniach od wzorca.

*- średnia z dwóch lat